

**PRIJEDLOGA ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 649/2012 O
IZVOZU I UVOZU OPASNIH KEMIKALIJA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM
ZAKONA**

Siječanj 2014.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 o izvozu i uvozu opasnih kemikalija, s konačnim prijedlogom zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u vezi s člankom 70. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/14 (Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj Sup-O-1/2014 od 14. siječnja 2014. godine).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 689/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija („Narodne novine“, br. 139/2010 i 25/2013) utvrđeno je nadležno tijelo, zadaće nadležnoga tijela za provedbu Uredbe (EZ) br. 689/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija, inspeksijski, carinski i upravni nadzor te su propisane kaznene odredbe za povrede Uredbe 689/2008/EZ.

Na razini Europske unije u srpnju 2012. donesena je Uredbe (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (preinačena) (SL L, 201 od 27.7.2012.), koja će se početi primjenjivati od 1. ožujka 2014. godine.

Prema novoj Uredbi (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (preinačena) na razinu Europske unije osigurava se provedba međunarodno preuzetih obveza iz Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini.

Uredbom (EU) br. 649/2012 uspostavlja se jedinstvena kontakt točka za interakciju Europske unije i Tajništva Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini s ostalim strankama te konvencije, kao i s ostalim državama te je u tom smislu Europska komisija ovlaštena za obavljanje tih poslova. U provedbi predmetne konvencije zajednički sudjeluju Europska komisija, Europska agencija za kemikalije i države članice Europske unije.

U odnosu na Uredbu iz 2008. godine, na razini Europske unije, Europska agencija za kemikalije postaje ključnom institucijom u provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012, zajednički s državama članicama Europske unije. Dosadašnje izvršne ovlasti Europske komisije novom Uredbom prenesene su na Europsku agenciju za kemikalije, s posebnim naglaskom na daljnje razvijanje i održavanje Europske baze podataka o izvozu i uvozu opasnih kemikalija, koju je prvotno uspostavila Europska komisija (EDEXIM baza podataka).

S obzirom na predmetne novine, prijedlogom zakona imenuje se Ministarstvo zdravlja kao nadležno tijelo za provedbu Uredbe, koje u obavljanju tih zadaća surađuje s Hrvatskim zavodom za toksikologiju i antidoping. Ministarstvo zdravlja za potrebe provedbe Uredbe obavlja sljedeće poslove:

- obavlja službenu pomoć subjektima u poslovanju s kemikalija koji obavljaju djelatnost uvoza i izvoza opasnih kemikalija,
- sudjeluje s Europskom komisijom i drugim državama članicama Europske unije u provedbi aktivnosti u skladu sa člankom 5. Uredbe (EU) br. 649/2012,

- provjerava obavijesti o izvozu i dostavlja ih Agenciji u skladu sa člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- prosjeđuje obavijesti o izvozu Agenciji u skladu sa člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- prikuplja, obrađuje i dostavlja Agenciji podatke o izvozu i uvozu u prethodnoj kalendarskoj godini u skladu sa člankom 10. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- zajedno s drugim državama članicama Europske unije, Agencijom i Europskom komisijom sudjeluje pri obavješćivanju o kemikalijama, čija je uporaba zabranjena ili ograničena u skladu sa člankom 11. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- sudjeluje u donošenju odluke o uvozu u Europsku uniju u skladu sa člankom 13. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- provodi postupak izričitog pristanka u skladu sa člankom 14. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- dostavlja svima na koje se to odnosi, odgovore Europske komisije u skladu sa člankom 14. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- dostavlja Europskoj komisiji podatke o provožu u skladu sa člankom 16. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- osigurava podatke o opasnim kemikalijama u skladu sa člankom 20. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- zajedno s Europskom komisijom osigurava tehničku pomoć u skladu sa člankom 21. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- dostavlja Europskoj komisiji podatke o provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 i ovoga Zakona u skladu sa člankom 22. Uredbe (EU) br. 649/2012.

Nadalje, zakonskim prijedlogom propisuje se i da inspekcijski nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br. 649/2012 i zakonskog prijedloga obavljaju sanitarni inspektori sukladno propisima kojima je uređen djelokrug i ovlasti sanitarne inspekcije te nadzor nad kemikalijama, dok carinski nadzor obavlja Carinska uprava Ministarstva financija te su propisane ovlasti za postupanje u provedbi nadzora uključujući i prekršajne odredbe za povrede Uredbe

Predloženi Zakon omogućava fleksibilnu prilagodbu domaćeg zakonodavstva zakonodavstvu Europske unije osiguravajući pravovremenu pripremu za primjenu Uredbe (EU) br. 649/2012 od 1. ožujka 2014. godine.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Za provedbu navedenoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 649/2012 O IZVOZU I UVOZU OPASNIH KEMIKALIJA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe daljnjeg usklađivanja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području uvoza i izvoza opasnih kemikalija, sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se donošenje prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU)

br. 649/2012 o izvozu i uvozu opasnih kemikalija, s konačnim prijedlogom zakona po hitnom postupku. S obzirom da Uredba (EU) br. 649/2012 stupa na snagu 01. ožujka 2014. godine, predlaže se stupanje na snagu predloženoga Zakona prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Prijedlog Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 o izvozu i uvozu opasnih kemikalija , s konačnim prijedlogom zakona

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuje nadležno tijelo i zadaće nadležnoga tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 201, od 27.7.2012.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 649/2012).

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) br. 649/2012.

II. NADLEŽNO TIJELO I NJEGOVE NADLEŽNOSTI

Nadležno tijelo

Članak 3.

(1) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 649/2012 Uredbe i ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za zdravlje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ministar je ovlašten donijeti pravilnik kojim će pobliže urediti pojedina pitanja uvoza i izvoza opasnih kemikalija radi provedbe pravno obvezujućih akata Europske unije donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 649/2012.

(3) Pri provedbi ovoga Zakona, Ministarstvo surađuje sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede, zaštite okoliša, prometa, pomorstva, gospodarstva i carinskog nadzora.

Zadaće nadležnoga tijela

Članak 4.

(1) Ministarstvo za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 649/2012 obavlja sljedeće poslove:

- pruža službenu pomoć subjektima u poslovanju s kemikalijama koji obavljaju djelatnost uvoza i izvoza opasnih kemikalija,

- sudjeluje s Europskom komisijom i drugim državama članicama Europske unije u provedbi aktivnosti u skladu sa člankom 5. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- provjerava obavijesti o izvozu i dostavlja ih Europskoj agenciji za kemikalije (u daljnjem tekstu: Agencija) u skladu sa člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- prosljeđuje obavijesti o izvozu Agenciji u skladu sa člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- prikuplja, obrađuje i dostavlja Agenciji podatke o izvozu i uvozu u prethodnoj kalendarskoj godini u skladu sa člankom 10. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- zajedno s drugim državama članicama Europske unije, Agencijom i Europskom komisijom sudjeluje pri obavješćivanju o kemikalijama, čija je uporaba zabranjena ili ograničena u skladu sa člankom 11. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- sudjeluje u donošenju odluke o uvozu u Europsku uniju u skladu sa člankom 13. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- provodi postupak izričitog pristanka u skladu sa člankom 14. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- dostavlja svima na koje se to odnosi, odgovore Europske komisije u skladu sa člankom 14. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- dostavlja Europskoj komisiji podatke o provožu u skladu sa člankom 16. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- osigurava podatke o opasnim kemikalijama u skladu sa člankom 20. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- zajedno s Europskom komisijom osigurava tehničku pomoć u skladu sa člankom 21. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- dostavlja Europskoj komisiji podatke o provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 i ovoga Zakona u skladu sa člankom 22. Uredbe (EU) br. 649/2012
- sudjelovanje u radu radnih skupina i odbora Europske komisije osnovanih za provedbu Uredbe (EU) br. 649/2012,
- sudjelovanje u radu radnih tijela Agencije osnovanih za provedbu Uredbe (EU) br. 649/2012,
- provedba izobrazbe subjekata u poslovanju s kemikalijama koji obavljaju djelatnost uvoza i izvoza opasnih kemikalija,
- provedba izobrazbe državnih službenika u Ministarstvu i u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za provedbu carinskog nadzora.

(2) U obavljanju zadaća iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo surađuje s Hrvatskim zavodom za toksikologiju i antidoping.

III. NADZOR

Inspeksijski i carinski nadzor

Članak 5.

(1) Inspeksijski nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br. 649/2012 i ovoga Zakona obavljaju sanitarni inspektori sukladno propisima kojima je uređen djelokrug i ovlasti sanitarne inspekcije te nadzor nad kemikalijama.

(2) Carinski nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br. 649/2012 i ovoga Zakona obavlja Carinska uprava Ministarstva financija.

Članak 6.

Nadležni sanitarni inspektor na granici, uz ovlasti propisane općim propisima kojima je uređen djelokrug i ovlasti sanitarne inspekcije te nadzor nad kemikalijama, ima ovlast zabraniti uvoz i izvoz opasne kemikalije ako:

- izvoznik Ministarstvu ne dostavi obavijest o izvozu u skladu sa člankom 8. i 15. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- izvoznik pokuša izvesti opasnu kemikaliju ili proizvod iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,
- izvoznik pri prijevozu ne osigura podatke u skladu sa člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 649/2012.
- izvoznik ne osigura podatke u skladu sa člankom 17. Uredbe (EU) br. 649/2012.

Članak 7.

(1) Nadzor nad izvozom i uvozom opasnih kemikalija obavljaju carinska tijela u skladu sa člankom 19. Uredbe (EU) br. 649/2012 i ovoga Zakona, pri čemu obavljaju sljedeće zadatke:

- obavještavaju sanitarnog inspektora na granici o prispieću pošiljke u svrhu obavljanja sanitarnog nadzora nad opasnim kemikalijama,
- provjeravaju je li izvoznik prilikom izvoza opasne kemikalije na koju se primjenjuje Uredbe (EU) br. 649/2012, u polje 44 izvozne deklaracije naveo referentni identifikacijski broj,
- provjeravaju je li navedeni referentni identifikacijski broj ispravan, a samim tim i dopuštenost izvoza,
- provjeravaju u okviru carinskog nadzora jesu li opasne kemikalije na koje se primjenjuje Uredbe (EU) br. 649/2012 u skladu s podacima koji su navedeni u izvoznju deklaraciji i pratećim ispravama.

(2) Carinska tijela na temelju članka 22. Uredbe (EU) br. 649/2012 Ministarstvu, povodom njegovog zahtjeva, dostavljaju podatke o provedbi carinskog nadzora nad izvozom opasnih kemikalija.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 8.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. Ministarstvu ne dostavi obavijest o izvozu u skladu sa člankom 8. Uredbe (EU) br. 649/2012,
2. Ministarstvu ne dostavi podatke u skladu sa člankom 10. Uredbe (EU) br. 649/2012,

3. Ministarstvu ne dostavi obavijest o izvozu u skladu sa člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 649/2012,

4. izvozi opasnu kemikaliju ili proizvod iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,

5. prilikom prijevoza ne osigura podatke u skladu sa člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 649/2012,

6. izvozi opasne kemikalije bez pratećeg Sigurnosno-tehničkog lista ili ne dostavi Sigurnosno-tehnički list svakom uvozniku u skladu sa člankom 17. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 649/2012.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba koja obavlja registriranu djelatnost uvoza i izvoza opasnih kemikalija te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor i ovlašteni carinski službenik kaznit će za prekršaj na mjestu počinjenja prekršaja odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu koja obavlja registriranu djelatnost uvoza i izvoza opasnih kemikalija za nepoštivanje odredbi Uredbe (EU) br. 649/2012 i ovoga Zakona.

(4) Ako osoba kažnjena za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka ponovno počini istovjetni prekršaj, kaznit će se na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 689/2008 Europskog parlamenta i vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija („Narodne novine“, br. 139/2010 i 25/2013).

Članak 10.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 689/2008 Europskog parlamenta i vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija („Narodne novine“, br. 139/2010 i 25/2013).

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Utvrđuje se svrha i područje primjene zakona.

Uz članak 2.

Propisano je da pojmovi u smislu ovoga zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbe (EU) br. 649/2012 .

Uz članak 3.

Utvrđuje se Ministarstvo zdravlja kao nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 649/2012 i prijedloga zakona. Propisuje se ovlast ministra zdravlja za donošenje pravilnika kojim će pobliže urediti pojedina pitanja uvoza i izvoza opasnih kemikalija radi provedbe pravno obvezujućih akata Europske unije donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 649/2012. Propisuje se da pri provedbi prijedloga zakona Ministarstvo zdravlja surađuje sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede, zaštite okoliša, prometa, pomorstva, gospodarstva i carinskog nadzora.

Uz članak 4.

Utvrđuju se zadaće nadležnog tijela u provedbi Uredbe (EU) br. 649/2012 te se propisuje da Ministarstvo zdravlja pri njihovom obavljanju surađuje s Hrvatskim zavodom za toksikologiju i antidoping.

Uz članke 5. do 7.

Navedeni članci sadrže odredbe o inspekcijskom nadzoru koji obavlja Ministarstvo zdravlja i carinskom nadzoru koji obavlja Ministarstvo financija, Carinska uprava te ovlasti nadležnih inspekcijskih tijela.

Uz članak 8.

Ovaj članak sadrži prekršajne odredbe.

Uz članke 9. i 10.

Ovi članci sadrže prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 11.

Ovim se člankom uređuje stupanje na snagu ovoga zakona.